

Dříve než začnete

- ▶ Cílem tohoto kontrolního seznamu je pomáhat studentům a studentkám doktorského studia při psaní disertační práce a publikování v souladu se standardy a hodnotami akademické a vědecké integrity.
- ▶ Kontrolní seznam vede studenty a studentky při přípravě disertační práce a vědeckých článků v souladu s dobrou praxí výzkumu tak, aby dodržovali postupy zodpovědného výzkumu a vyhnuli se pochybným výzkumným praktikám.
- ▶ Kontrolní seznam používejte během celého procesu přípravy práce a publikování.
- ▶ Berte na vědomí, že tento seznam možná budete muset pro vaše potřeby přizpůsobit specifikám vašeho oboru, vašim zkušenostem a výzkumným politikám vaší instituce.

Jméno:

Všeobecné doporučení

- ▶ Veďte si výzkumný deník (protokolovou knihu) pro zaznamenání všech důležitých informací.
- ▶ Používejte vhodné nástroje pro práci s literárními zdroji, například software pro správu citací.
- ▶ Je-li to možné, vyberte si téma, které vás zajímá a kterému rozumíte (nebo chcete porozumět).
- ▶ Doporučujeme, abyste se dělili o své zkušenosti s ostatními doktorkami ve svém studijním oboru, jako i v jiných oborech.
- ▶ Je pro vás důležité orientovat se ve svém oboru.
- ▶ Nezapomeňte komunikovat s výzkumnou komunitou, vyměňovat si názory a zúčastňovat se akademických akcí týkajících se vaší práce nebo oblasti studia.
- ▶ Uvědomte si své hranice a nebojte se je slovně vymezit, abyste zabránili vyhoření.

Příprava před psaním

Všeobecná příprava pro mě jako doktoranda/doktorandku

- Pokud kterýkoliv z těchto bodů není naplněn, vyhledejte pomoc v rámci instituce.
- Ověřil(a) jsem si formální požadavky mé univerzity na výzkumnou práci, případně jsem absolvoval(a) požadované kurzy.
- Vím, jaké jsou požadavky na kvalitu závěrečné práce v mé instituci, dají se zjistit například přečtením práce z minulého roku.
- Vím, kde najdu informace o jednotlivých úlohách a procesech v rámci psaní práce a kam se můžu obrátit, pokud mám otázky (například školitel/školitelka, univerzitní knihovna, centrum pro podporu akademického psaní).

Akademická a vědecká integrita

- Mám poznatky o akademické a vědecké integritě a umím identifikovat její různé porušení jako psaní na objednávku (contract cheating), prakticky pochybných akademických vydavatelů (paper mills), darování autorství, plagiátorství a nedostatky managementu dat. Uvědomuji si následky neetického jednání při výzkumu a porušení kodexů instituce.
- Absolvoval(a) jsem odpovídající training v oblasti akademické a vědecké integrity a pokud ne, ověřil(a) jsem si dostupnost příslušných kurzů a odborné přípravy na mé instituci.
- Umím najít dokumenty jako etické kodexy a požadavky mé instituce, které by se mohly týkat mého výzkumu.
- Nesu osobní odpovědnost za to, že tvorba mé disertační práce a proces publikování se bude uskutečňovat s ohledem na akademickou a vědeckou integritu.

Příprava na výzkumnou práci

- Spolu se školitelem/školitelkou jsme vypracovali vhodný rozvrh práce, dohodli jsme se na individuálních nebo skupinových schůzkách a časovém plánu, který budu plnit.
- Spolu se školitelem/školitelkou jsme prodiskutovali, jak a kdy ho/ji můžu kontaktovat. Dohodli jsme se vzájemně respektovat svůj pracovní čas a vyhnout se kontaktům během víkendů a dovolených.
- Zjistil(a) jsem si, jaká povolení potřebuji pro svůj výzkum (například povolení použít měřicí přístroje a existující data, povolení provádět výzkum v rámci organizace).

- Zjistil(a) jsem, zda můj výzkum bude vyžadovat schválení etickou komisí.
- Zkontroloval(a) jsem požadavky na zacházení s osobními údaji a na ochranu údajů, které se týkají mé výzkumné práce (např. GDPR).

V průběhu práce

Formulování výzkumných otázek a design výzkumu

- Moje téma jsem si nechal(a) schválit školitelem/školitelkou.
- Víím, jaký bude výzkumný přínos mé práce, a co ji odliší od předchozích prací.
- Rozumím zadání, znám cíle své práce a víím, jak jich dosáhnout.
- V diskusi se školitelem/školitelkou jsme se shodli na zaměření mého výzkumu i na tom, jaké znalosti a schopnosti budu potřebovat pro realizaci výzkumného záměru.
- Jsem přesvědčen(a), že mám potřebné schopnosti na uskutečnění plánu výzkumu.
- Prodiskutovali jsme se školitelem/školitelkou možné konflikty zájmů.
- Obezřetně jsem navrhl(a) metodiku výzkumu, aby odpovídala výzkumné otázce (otázkám) a prodiskutoval(a) ji se školitelem/školitelkou ještě před začátkem psaní.

Výzkum

Sběr dat

- Prodiskutovali jsme se školitelem/školitelkou správné způsoby sběru dat, zaznamenávání a management výzkumných dat, a shodli jsme se na tom, jak se tyto úkony budou provádět v mém výzkumu.
- Mluvili jsme se školitelem/školitelkou o významu udržování dobrých protokolů (výzkumných záznamů) a shodli jsme se na jejich podobě.
- Mluvili jsme se školitelem/školitelkou o aspektech vědecké etiky spojených s mou prací, jako například důležitost informovaného souhlasu, a shodli jsme se na tom, jak budou principy vědecké etiky zabezpečeny v mé práci.

Zpracování dat a analýza

- Dohodli jsme se se školitelem/školitelkou na metodách zpracování a analýzy dat, které budu používat.
- Jsem si vědom(a) faktorů, které by mohly ovlivnit objektivitu analýzy dat, jako různé formy zaujatosti nebo konfliktu zájmů.
- Jsem si vědom(a) toho, že všechna potenciální omezení, zdroje zaujatosti a konflikty zájmů musejí být v mé práci jednoznačně deklarovány.
- Jsem si vědom(a) institucionálních a právních požadavků na správné ukládání výzkumných dat a odsouhlasil(a) jsem, jak a kde budou moje data uložena.
- Jsem si vědom(a) možnosti výskytu odlehklých hodnot a víím, proč a jak by neměly být vyřazeny z datasetu.
- Je-li potřebné anonymizovat sesbíraná data, vytvořím kódy a provedu anonymizaci před psaním práce.
- Je důležité anonymizovat účastníky výzkumu (pokud se to týká mé práce). Uložím anonymizační kódy vhodným způsobem.

Akademické čtení a psaní

Akademické čtení

- Víím, jak vyhledávat v literatuře, a pokud ne, víím, kde získat pomoc – například v univerzitní knihovně.
- Používám literární zdroje primárně z univerzitní knihovny, z multidisciplinárních databází, nebo z databází vědecké literatury.
- Pro svůj výzkum používám pouze relevantní a spolehlivé vědecké zdroje.

- Pro svůj výzkum jsem si vypracoval(a) seznam literatury ke čtení.
- Je-li to možné, používám primární zdroje a vyhýbám se sekundárním zdrojům. Pokud používám sekundární zdroje, dávám si pozor, abych si před psaním práce ověřil(a) fakta v primárních zdrojích.
- Dělán si poznámky během čtení a připojuji k nim kompletní bibliografické informace.
- Pokud ve svém oboru čtu akademický text, věnuji pozornost i formě a stylu, abych rozvíjel(a) své schopnosti v oblasti akademického psaní.
- Prostudoval(a) jsem si zdroje mé instituce a vhodnou literaturu na téma jak past akademický text.

Etická práce se zdroji

- Mám dostatek znalostí o správném citování (například citace v textu, poznámky pod čarou) a referenčních technikách.
- Zjistil(a) jsem si, který citační styl se používá na mé instituci, nebo jsem si vybral(a) vhodný styl.
- Při psaní svého akademického textu jasně rozlišuji mezi textem přejatým z literárních zdrojů (například citáty nebo parafrázovaný materiál) a svým vlastním originálním textem.
- Cituji a vypisuji bibliografické odkazy ke všem použitým zdrojům a primárně v textu označuji informace získané osobní komunikací.
- Označuji začátek a konec všech přímých citátů a připojuji k nim v textu odpovídající citace nebo poznámky pod čarou.
- K textu parafrázovaného nebo sumarizovaného z literárních zdrojů připojuji zodpovědně bibliografické odkazy.
- Při parafrázování myšlenek používám raději svá vlastní slova místo nahrazování existujících slov v převzatém textu synonymy.
- Řádně uvádím zdroje všech použitých materiálů (obrázky, grafy a tabulky) a ověřuji si, zda je mohu použít, nebo na to musím získat povolení. Pokud jsem tyto materiály pozměnil(a), vhodně o tomto faktu informuji.
- Správně jsem označil(a), očísloval(a) a připojil(a) odkazy pro veškerý použitý materiál (obrázky, grafy a tabulky) a vytvořil(a) pro ně samostatný registr.

Struktura, forma a jazyk

- Vím, jakou strukturu (např. IMRAD) budu používat ve své práci, shodl(a) jsem se na ní se školitelem/školitelkou.
- V abstraktu jasně uvádím téma své práce, popisuji metodiku a hlavní výsledky.
- Cíle mé práce a výzkumné otázky jsou jasně stanoveny v úvodu práce.
- Má práce má jasné zaměření a konzistentní argumentaci, včetně zřetelného propojení mezi cílem výzkumu, hlavními tématy a celkovými závěry.
- Nezahrnuji do své práce nepodstatné informace.
- Přesně používám příslušnou terminologii.
- Mé závěry jsou jasně uvedeny.
- Úvod a závěr jsou konzistentní, nejsou mezi nimi rozpory.
- Jazyk mé práce je gramaticky správný, jasný a přesný.
- Použil(a) jsem požadované formátování pro abstract nebo shrnutí (je-li to uplatnitelné pro mou práci), titulní stranu, obsah, číslování stran, seznam literatury, seznam tabulek/obrázků, seznam zkratk apod.

Když je disertační práce součástí projektu vědecké spolupráce

- Se všemi spolupracovníky jsme prodiskutovali, dospěli k dohodě a formalizovali záležitosti, za které odpovídám, úlohy, které dělám samostatně a úlohy, na kterých se podílím, takže spolupráce je férová a transparentní.
- Prodiskutovali jsme, dospěli k dohodě a formalizovali vztah mezi projektem a mou prací ve smyslu autorství.
- Prodiskutovali jsme, dospěli k dohodě a formalizovali vztah mezi projektem a mou prací ve smyslu využití dat.
- Prodiskutovali jsme, dospěli k dohodě a formalizovali vztah mezi projektem a mou prací ve smyslu práv duševního vlastnictví.
- Ujistil(a) jsem se ještě před začátkem práce, že mám všechny potřebné souhlasy v oblasti výzkumné etiky.

